

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою Харківської
державної
академії культури

Протокол № 2 від 25 вересня 2020р.

Введено в дію наказом №_114

від_28 вересня 2020 р._

Голова Вченої ради, ректор

_____ Василь ШЕЙКО

**ПОЛОЖЕННЯ
про Наукове товариство студентів, аспірантів,
докторантів і молодих вчених
Харківської державної академії культури**

Розділ I. Загальні положення

1.1. Це Положення розроблено на підставі Статті 41 «Наукові товариства студентів (курсантів, слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених» Закону України «Про вищу освіту» від 24.07.2020 р. № 1556-VII. Воно регламентує порядок створення і функціонування Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (далі – Наукове товариство) в Харківській державній академії культури (ХДАК).

1.2. Наукове товариство є організацією громадського самоврядування академії, що покликана всебічно сприяти науковій діяльності в ХДАК. Наукове товариство функціонує в межах наукової комунікації, що полягає в обміні науковою інформацією (ідеями, знаннями, повідомленнями) між ученими і спеціалістами. Наукове товариство ХДАК покликане забезпечити поширення наукової інформації в часі та просторі всіма доступними каналами, засобами та методами.

1.3. Діяльність Наукового товариства здійснюється в межах формальної та неформальної наукової комунікації, між якими встановлений тісний взаємозв'язок.

1.3.1. Згідно з формальною науковою комунікацією Наукове товариство забезпечує обмін науковою інформацією через спеціально створені структури для генерації, оброблення і поширення наукового знання. Це – видавництва, редакції газет і журналів, науково-дослідні установи, ЗВО, радіо, телебачення, бібліотеки, інформаційні центри, музеї, архіви тощо. В наукознавстві формальну комунікацію часто розглядають як опублікування статті в журналі або наукової монографії і посилання. Пряме цитування одного автора іншим свідчить про створення формального каналу комунікації між ними. Отже, Наукове товариство має сприяти якнайширшій апробації наукових результатів студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених у фахових збірниках, наукових журналах та матеріалах конференцій.

1.3.2. Неформальна наукова комунікація – це комунікація, що встановлюється між науковцями шляхом особистих контактів чи контактів у мережі Інтернет, зустрічей, бесід, телефонних розмов, листування тощо. Позитивним аспектом такої комунікації є економія часу, забезпечення глибшого взаєморозуміння. Ефективність неформальної наукової комунікації забезпечується Науковим товариством шляхом проведення наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо.

1.4. Наукове товариство діє самостійно, а також у співпраці з керівництвом закладу вищої освіти, органами студентського самоврядування ЗВО, профспілковою організацією ЗВО, державними органами України, органами місцевого самоврядування громадськими організаціями України й інших країн світу, діяльність яких не суперечить принципам діяльності Наукового товариства.

1.5. Основним напрямками діяльності Наукового товариства є:

- науково-дослідницька робота, що є невід’ємним елементом навчального процесу і входить до календарно-тематичних та навчальних планів, навчальних програм як обов’язкова для всіх студентів;
- науково-дослідницька робота, що здійснюється поза навчальним процесом – у гуртках, проблемних групах, перекладацьких, інформаційних, аналітичних студіях тощо;
- науково-організаційна робота, що включає проведення наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів, конкурсів наукових робіт тощо.

Розділ II. Органи управління Наукового товариства

2.1. Органи управління Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених формуються на демократичних засадах шляхом виборів.

2.2. Найвищий орган управління Наукового товариства – засідання (загальні збори), на яких затверджується план роботи на поточний рік, а також його виконання.

Розділ III. Мета і завдання Наукового товариства

3.1. Основною метою Наукового товариства ХДАК є створення умов для розкриття наукового та творчого потенціалу Академії, популяризація різних галузей науки, забезпечення захисту прав та інтересів, зокрема щодо питань наукової діяльності, підтримки наукоємних ідей, інновацій та обміну знаннями, організаційна допомога керівництву закладу вищої освіти в оптимізації наукової, мистецької та науково-творчої роботи.

3.2. Основними завданнями Наукового товариства є:

- 1) залучення осіб, які навчаються в ХДАК, до науково-дослідницької роботи та інноваційної діяльності;
- 2) оволодіння сучасними методиками і навичками проведення самостійних наукових досліджень;
- 3) сприяння підвищенню якості наукових досліджень;
- 4) виховання гармонійно розвиненої особистості студента та аспіранта;
- 5) сприяння апробації результатів наукових досліджень шляхом публікацій у фахових збірках, наукових журналах, матеріалах конференцій;
- 6) проведення організаційних, наукових та освітніх заходів;
- 7) сприяння обміну інформацією між молодими вченими та дослідниками, висвітлення наукової діяльності здобувачів вищої освіти у засобах масової інформації;
- 8) організація та розвиток співробітництва з іншими закладами вищої освіти, науковими установами та організаціями, міжнародного наукового і культурного співробітництва;
- 9) вирішення конкретних практичних проблем суб'єктів господарювання шляхом залучення творчого потенціалу здобувачів вищої освіти;

10) захист інтересів студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених перед адміністрацією ЗВО та іншими організаціями з питань наукової роботи та розвитку академічної кар'єри;

11) взаємодія з Національною академією мистецтв України, ЗВО, науковими та науково-дослідними установами;

12) реалізація інших функцій, передбачених положеннями про наукові товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених та Законом України «Про вищу освіту» та іншими законами України.

3.3. За погодженням з Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених керівництво ХДАК приймає рішення про відрахування осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, з закладу вищої освіти та їх поновлення на навчання.

3.4. У своїй діяльності Наукове товариство керується законодавством, статутом ЗВО та положенням про наукові товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених.

Розділ IV. Принципи діяльності Наукового товариства

4.1. **Свобода наукової творчості.** Усі члени Наукового товариства мають бути зацікавленими у науковій діяльності та прагнути до самовдосконалення та поширенню наукових знань у ХДАК та Україні в цілому. Члени Наукового товариства мають право самостійно обирати наукову спеціалізацію для власних досліджень.

4.2. **Добровільність.** Участь у діяльності Наукового товариства є вільною та добровільною. Ніхто не може бути примушений до участі в роботі Наукового товариства. Базовими стимулами до членства у Науковому товаристві має стати ініціативність, ентузіазм та прагнення до знань.

4.3. **Колегіальність.** Робота членів Наукового товариства здійснюється на основі взаємоповаги, допомоги, партнерства та рівності прав учасників.

4.4. **Відкритість та гласність.** Вся діяльність Наукового товариства підлягає висвітленню і не може бути прихована від громади ХДАК.

Розділ V. Структура й організація роботи Наукового товариства

5.1. Організаційною формою роботи Наукового товариства є засідання, які проводяться не менш ніж один раз на місяць головою Наукового товариства або одним із його заступників, якщо на них присутні не менше двох третин від числа обраних до їхнього складу членів. Наукове товариство приймає рішення простою більшістю голосів. Згідно з принципом виборності на засіданнях Наукового товариства призначаються та звільняються голова Наукового товариства, заступники та голови секцій.

5.2. Суб'єктами Наукового товариства є:

- голова Наукового товариства;
- перший заступник голови Наукового товариства;
- заступник голови Наукового товариства;
- секретар Наукового товариства;
- голови секцій Наукового товариства;
- інші члени Наукового товариства.

5.3. Основними завданнями голови Наукового товариства є:

- моніторинг вітчизняних та зарубіжних наукових інновацій та заходів (конференцій, симпозіумів, круглих столів, семінарів тощо) в межах наукових напрямів (секцій) ХДАК з метою оперативного доведення інформації до Наукового товариства та впровадження в роботу ХДАК;

- перманентне оновлення складу Наукового товариства;
- проведення засідань Наукового товариства;
- розподіл обсягу робіт між членами Наукового товариства, координація роботи секцій, моніторинг виконання робіт;

- підготовка інформаційних листів та об'яв конференцій (круглих столів, семінарів, майстер-класів тощо), а також звітів щодо проведених наукових заходів;

- взаємодія з редакційним відділом ХДАК щодо укладання програми та матеріалів конференцій;
- визначення доповідей на пленарне засідання конференцій (круглих столів, семінарів, майстер-класів тощо), організаційна робота з доповідачами та ведення пленарних засідань;
- підготовка статей до газети ХДАК «Бурсацький узвіз» за підсумками роботи наукових заходів.

5.4. Секції Наукового товариства відповідають провідним науковим напрямам ХДАК та складаються з студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених факультетів та спеціальностей. При Науковому товаристві діють такі секції:

1. Культурологія та етнокультурологія в сучасному інформаційному просторі.
2. Теоретичні та практичні проблеми менеджменту соціокультурної діяльності.
3. Історичні та музеєзнавчі питання в сучасному науковому просторі.
4. Збереження та відновлення психічного благополуччя особистості в сучасних соціокультурних умовах.
5. Історія світової літератури та мовознавства.
6. Філософські та соціально-політичні виміри сучасного суспільства.
7. Історія та сучасність хореографічного мистецтва: вітчизняний та світовий досвід.
8. Музичне мистецтво: теорія, історія, виконавська та педагогічна практика.
9. Театральне мистецтво в контексті новітніх наукових трансформацій.
10. Проблеми розвитку аудіовізуального мистецтва та виробництва в інформаційному суспільстві.
11. Інформаційна, бібліотечна, архівна справа в умовах цифрових трансформацій.

12. Інформаційно-документні системи в галузі культури, мистецтва та освіти.

13. Журналістика. ЗМІ.

14. Сучасні стратегії розвитку менеджменту та адміністрування.

15. Стан та перспективи розвитку вітчизняного туризму.

16. Сходознавчі студії.

5.5. Основними завданнями голів секцій є:

- моніторинг наукових інновацій у межах визначеного наукового напрямку з метою ефективного доведення інформації до студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених та впровадження в діяльність факультетів ХДАК;

- в межах визначеного наукового напрямку організація та реалізація заходів, спрямованих на задоволення інформаційних потреб молодих учених ХДАК;

- збір тез наукових доповідей від секцій на конференціях з метою перевірки дотримання вимог до написання тез наукової доповіді та наявності всіх документів та підписів;

- укладання відповідних розділів програми та матеріалів конференції відповідно до логічного викладення матеріалу;

- забезпечення головування на відповідних секціях конференцій;

- узагальнення та систематизація пропозицій молодих учених та інших зацікавлених осіб в межах наукового напрямку.

Розділ VI. Членство у Науковому товаристві. Права та обов'язки

6.1. Членство в Науковому товаристві є вільним для осіб, які навчаються в ЗВО, і здійснюється на добровільних засадах.

6. 1. 1. Членами Наукового товариства можуть стати особи, які навчаються в ЗВО, активно займаються науковою діяльністю та виявили бажання працювати в Науковому товаристві.

6.1.2. У роботі Наукового товариства ХДАК беруть участь особи віком до 35 років (для докторантів - 40 років), які навчаються або працюють в академії.

6.2. Члени товариства мають право:

- 1) регулярно отримувати інформацію про діяльність товариства, всі поточні зміни, дату проведення зборів (не пізніше ніж за тиждень до зборів);
- 2) вносити пропозиції, ідеї щодо вдосконалення діяльності товариства;
- 3) пропонувати нові наукові та культурні заходи, покликані сприяти науковому і творчому розвитку студентів та науковців у межах академії;
- 4) виявляти та вносити на розгляд товариства нових креативних членів.

6.3. Члени товариства зобов'язані:

- 1) відвідувати засідання Наукового товариства, дотримуватися його статуту;
- 2) брати участь в організації та проведенні щорічної всеукраїнської науково-практичної конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство XXI століття»; інших міжнародних, всеукраїнських, регіональних наукових конференціях, круглих столах, семінарах та інших наукових заходах академії;
- 3) вести активну наукову діяльність (публікувати статті, тези доповідей тощо);
- 4) сприяти популяризації наукової діяльності серед студентів і науковців академії.

6.4. До складу Наукового товариства обирається по одному – три представники від кожного факультету. Кандидатури членів Наукового товариства затверджуються на засіданні. Базовими діловими та творчими якостями члена Наукового товариства, які відповідають статусу науковця є наступні:

1. **Професійні знання.** Наявність знань, що відповідають вимогам, зумовленим специфікою обраної діяльності. Обов'язкові елементи: високий рівень базової освіти, уміння користуватися комп'ютером, знання рідної та іноземної мов.

2. **Прагнення до знань.** Допитливість, високий рівень внутрішнього прагнення до пізнання істини, увага до непізнаного і незрозумілого, високий інтерес до нових знань, зокрема наукової літератури як джерела знань.

3. **Спостережливість.** Здатність до цілеспрямованого сприйняття об'єктивних властивостей досліджуваних явищ, предметів, процесів тощо.

4. **Ініціативність.** Здатність до самостійних рішень, внутрішнє спонукання до нових форм діяльності (не чекаючи вказівок наукового керівника).

5. **Почуття нового.** Увага до нового, нетерпимість до догматизму, винахідництво, активна підтримка новітніх ідей та інновацій, творчий характер діяльності.

6. **Зацікавленість у справі.** Наявність внутрішніх причин (мотивів, ідей), що спонукають науковця до дослідження; ставлення науковця до праці, як до важливої і цікавої для нього діяльності.

7. **Пунктуальність, ретельність.** Своєчасне і якісне виконання плану роботи, доручень наукового керівника, голови Наукового товариства.

8. **Відповідальність і надійність.** Здатність брати на себе обов'язки відповідати за певну ділянку роботи, справу, за свої або чийсь дії, вчинки, слова. Дотримуватися Положення Наукового товариства та поважати колег.

9. **Організаторські здібності.** Здатність до упорядкування, узгодження, вдосконалення як своєї діяльності, так і діяльності інших людей з метою досягнення поставленої мети або виконання завдання. Уміння організувати свою роботу, власну бібліотеку, архів, базу даних, картотеку тощо.

10. **Комунікабельність.** Уміння налагоджувати зв'язки з різними за віком, характером та посадою людьми.

11. **Доброзичливість.** Людяність, повага до інших людей, прагнення за всіх обставин нести їм добро.

12. **Зовнішній вигляд.** Охайність та елегантність. Гармонійне поєднання естетичності та офіційного стилю в одязі.

6.5. У Науковому товаристві відсутня система членських внесків чи інших обов'язкових платежів.

6.6. Припинення членства у Науковому товаристві здійснюється за особистою заявою на ім'я Голови Наукового товариства.

6.7. Член Наукового товариства, який не виконує покладених на нього обов'язків, визначених цим Положенням, або перестав відповідати вимогам, зазначеним в пункті 6 цього Положення, може бути позбавлений членства за рішенням Правління Наукового товариства.

6.8. Особа позбавлена членства у Науковому товаристві за рішенням Правління має право на апеляцію до Конференції Наукового товариства. Рішення Конференції Наукового товариства є остаточним та оскарженню не підлягає.

6.8.1. Члени Наукового товариства ХДАК мають право:

- 1) обирати та бути обраними у керівні органи Наукового товариства;
- 2) брати участь в обговоренні питань, пов'язаних з організаційною діяльністю Наукового товариства та вносити пропозиції щодо вирішення цих питань;
- 3) виступати з доповідями на конференціях, круглих столах та інших подібних заходах, що проводить Наукове товариство;
- 4) бути рекомендованими Науковим товариством на подання щодо нагородження преміями, стипендіями, подяками, державними нагородами й іншими видами відзнак і нагород, відповідно до чинного законодавства та Статуту ХДАК;
- 5) отримувати методичну, інформаційну та іншу допомогу з боку Наукового товариства;
- 6) вимагати від керівних органів Наукового товариства виконання своїх обов'язків, визначених цим Положенням.

6.8.2. Члени Наукового товариства можуть мати й інші права, які не суперечать законодавству України, Статуту ХДАК, цьому Положенню та закріплені у рішеннях Конференції Наукового товариства

6.8.3. Члени Наукового товариства вищого навчального закладу зобов'язані:

- 1) дотримуватися Положення про Наукове товариство;
- 2) сумлінно та своєчасно виконувати покладені Науковим товариством на них обов'язки;
- 3) виконувати рішення керівних органів Наукового товариства;
- 4) подавати звіт про свою роботу на вимогу керівних органів Наукового товариства;
- 5) активно брати участь у науковій роботі, виступати з доповідями на заходах організованих Науковим товариством;
- 6) надавати керівним органам Наукового товариства інформацію, необхідну для вирішення питань, пов'язаних з його діяльністю;
- 7) пропагувати діяльність Наукового товариства, сприяти підвищенню престижу та авторитету Наукового товариства та Академії.

6.8.4. Члени Наукового товариства виконують й інші обов'язки, які не суперечать законодавству України, Статуту ХДАК, цьому Положенню та закріплені у рішеннях Конференції Наукового товариства.

6.8.5. **Конференція Наукового товариства** (далі – Конференція) є вищим представницьким органом Наукового товариства, що в межах своєї компетенції має право на визначення загальних засад функціонування органів Наукового товариств та контроль за діяльністю Правління Наукового товариства (далі – Правління), а також інших органів Наукового товариства.

1. Право голосу на Конференції мають усі члени Наукового товариства. Кожен член Наукового товариства має один голос.
2. Конференція вважається правомочною, якщо на ній присутні більше половини членів Наукового товариства.

3. Члени Наукового товариства на Конференції голосують особисто. Рішення Конференції приймаються простою більшістю голосів, окрім випадків, передбачених цим Положенням. У випадку рівного розподілу голосів, голос Голови товариства є вирішальним.

4. Рішення про припинення діяльності Наукового товариства, дострокове припинення повноважень Голови товариства, Першого заступника Голови та Заступника Голови, членів Правління приймаються трьома четвертими від кількості присутніх на Конференції.

5. До компетенції Конференції належить вирішення будь яких питань діяльності Наукового товариства.

6. Конференція може делегувати Правлінню свої права та повноваження по вирішенню всіх питань, крім питань, що належать до її виключної компетенції.

6.1. До виключної компетенції Конференції Наукового товариства відноситься:

1) внесення змін і доповнень до Положення про наукове товариство і подання їх для затвердження керівнику ЗВО;

2) затвердження документів, що визначають структуру та порядок функціонування Правління;

3) прийняття рішення про утворення органів Наукового товариства та їх ліквідацію;

4) визначення основних напрямків діяльності Наукового товариства;

5) обрання Голови Наукового товариства;

6) дострокове припинення повноважень Голови Наукового товариства;

7) призначення за поданням Голови Наукового товариства Першого заступника Голови та Заступника Голови та припинення їх повноваження;

8) призначення членів Правління та інших органів;

- 9) дострокове припинення повноваження членів Правління та інших органів товариства;
- 10) обрання секретаря Наукового товариства та припинення його повноваження;
- 11) затвердження Положення про Наукові товариства факультетів (інститутів)
- 12) затвердження Регламенту Конференції Наукового товариства та Регламенту Правління наукового товариства;
- 13) Затвердження, за поданням Голови Наукового товариства, щорічного плану діяльності Наукового товариства, внесення змін та доповнень в нього;
- 14) заслуховування щорічного звіту Голови Наукового товариства про діяльність Наукового товариства та його Правління;
- 15) затвердження за поданням Правління символіки Наукового товариства, зокрема форми бланка з власним найменуванням та інших засобів ідентифікації Наукового товариства;
- 16) прийняття рішення про припинення діяльності Наукового товариства.

6.8.6. Конференція Наукового товариства закладу вищої освіти може збиратись у черговому або позачерговому порядку. Про час і місце проведення Конференції її члени повідомляються не пізніше ніж за тиждень до її проведення.

6.8.7. Чергова конференція Наукового товариства скликається Головою Наукового товариства щорічно протягом навчального року.

6.8.8. Позачергова конференція скликається Правлінням за своїм рішенням або за письмовою вимогою не менше третини від загальної кількості членів Наукового товариства або за вимогою керівництва ЗВО.

6.8.9. Головує на Конференції Голова Наукового товариства або, в разі його відсутності або припинення повноважень, Перший заступник Голови або Заступник Голови.

6.8.10. Секретар Наукового товариства веде протокол Конференції. Протокол Конференції підписується головою та секретарем, і його копія направляється до керівництва ЗВО. Обов'язки по збереженню протоколу покладаються на секретаря Наукового товариства.

6.8.11. Рішення Конференції Наукового товариства обов'язкові до виконання всіма його членами.

6.9. **Правління** є постійно діючим колегіальним виконавчим органом, який виконує координаційні функції та керує поточною роботою Наукового товариства в період між скликаннями Конференції. Членами Правління повинні бути членами Наукового товариства.

6.10 Членами Правління за посадою є Голова, Перший заступник Голови, Заступник Голови, секретар Наукового товариства.

6.11 Інші члени Правління обираються Конференцією Наукового товариства строком на чотири роки.

6.12. Рішення Правління обов'язкові до виконання всіма членами Наукового товариства.

Розділ VII. Співпраця з адміністрацією академії

7.1. Адміністрація ХДАК не має права втручатися в діяльність Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, крім випадків, коли така діяльність суперечить законодавству, статуту ХДАК чи завдає шкоди інтересам ЗВО.

7.2. Координацію наукової та організаційної роботи Наукового товариства ЗВО здійснює поректор з наукової роботи ХДАК.

7.3. Керівництво закладу вищої освіти має право:

1) отримувати інформацію про діяльність Наукового товариства (плани, звіти, копії протоколів засідань, інформацію про поточну діяльність тощо);

- 2) скликати позачергову Конференцію Наукового товариства у випадках недотримання органами Наукового товариства Статуту ХДАК або Положення про Наукове товариство закладу вищої освіти;
- 3) брати участь через своїх представників із дорадчим голосом у заходах, що проводять органи Наукового товариства.

7.4. Фінансовою основою діяльності Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених є кошти, визначені вченою радою ХДАК, надходження з інших джерел, що не суперечить чинному законодавству.

Розділ VIII. Міжнародна діяльність Наукового товариства

8.1. Наукове товариство може співпрацювати з науковими товариствами закладів вищої освіти, науково-дослідницькими інститутами, громадськими організаціями інших країн, міжнародними студентськими організаціями та їх об'єднаннями для кращого виконання своїх завдань у межах визначених повноважень.

8.2. Укладання угод, проведення спільних заходів міжнародного рівня має відбуватися за погодженням з адміністрацією ХДАК.

8.3. Міжнародна діяльність Наукового товариства має сприяти формуванню позитивного іміджу ХДАК та держави на міжнародному рівні.

Розділ IX. Прикінцеві та перехідні положення

9.1. Право внесення змін і доповнень до чинного Положення є винятковою компетенцією засідання (загальних зборів\ конференції) Наукового товариства.

9.2. Право внесення проекту щодо змін та доповнень до Положення відбувається шляхом ініціювання розгляду цього питання на засіданні Наукового товариства. Ця ініціатива має бути підтримана двома третинами від загального складу Наукового товариства.

9.3. Положення набуває чинності з моменту його затвердження на засіданні Вченої ради ХДАК.